

Najnovija studija ustanovila je nagli porast broja slučajeva mladih Amerikanaca koji su hospitalizovani zbog moždanog udara od sredine 1990-ih, iako je broj starijih Amerikanaca, zadržanih u bolnici zbog moždanog udara, pokazao značajno opadanje.

Arijadna je doživjela moždani udar sa 16 godina zbog kojeg joj je lijeva strana tijela potpuno paralizovana. Njena majka Kerol Popma bila je prisutna kada se to dogodilo. „Bila sam prestravljena zato što je ona vukla svoju nogu i ruku koje su visile. Znali smo odmah da nešto nije u redu“.

Prilikom moždanog udara, ćelije mozga su oštećene ili uništene kada krvni ugrušak ili masne naslage blokiraju krvne sudove kroz koje se mozak snabdijeva neophodnim kiseonikom. U zavisnosti od toga koliko dugo traje blokada i koliko je moždanih ćelija uništeno, posljedice moždanog udara kreću se od privremene paralize do smrti. Arijadna je imala sreću zato što je dobila medicinski tretman na vrijeme i što ga je dobro podnijela. Ali stručnjaci kažu da 10 do 30 posto moždanih udara može da bude fatalno. To je strahovanje koje se obično povezuje sa starijim osobama.

Međutim u najnovijoj federalnoj studiji navodi se da je od sredine 1990-ih godina zabilježen drastičan porast hospitalizacija zbog moždanog udara Amerikanaca ispod 35 godina starosti, uključujući tinejdžere i djecu. Istraživači su kategorizovali bolničke podatke prema godinama i polu i zatim ih usporedili sa slučajevima moždanog udara tokom 1994. i 1995. sa sličnim slučajevima iz 2006. i 2007.

Poređenje je pokazalo porast od 51 posto za muškarce između 15 i 34 godine. Za žene istih godina, povećanje slučajeva moždanog udara bilo je samo 17 posto. Meri Džordž iz Američkih centara za kontrolu i prevenciju bolesti u Atlanti, u državi Džordžija, bila je jedan od istraživača. „Ustanovili smo trend povećanja broja hospitalizacija zbog moždanog udara kod mladih osoba. Ne znamo za sada da li je to zbog prakse registrovanja ili iz dijagnostičkih razloga“.

Džordž kaže da su visok krvni pritisak, dijabetes i gojaznost faktori rizika za moždani udar. Ali ona dodaje da se studija nije bavila tim faktorima koji mogu da uzrokuju moždani udar. „Mislim da bi bilo veoma važno da se provjere faktori rizika kod pacijenata koji su doživjeli moždani udar kako bi se ustanovilo da li postoji neki poseban obrazac koji bi mogao da bude zabrinjavajući.“

Stručnjaci za javno zdravlje smatraju da gojaznost kod tinejdžera i djece može da doprinese naglom povećanju broja hospitalizacija zbog udara. Doktorica Čelsi Kidvel, specijalista za moždane udare na univerzitetu Džordžtaun napominje da je bolja obaviještenost javnosti o faktorima rizika povezanih sa moždanim udarom veoma važna. „Ako ljudi blisko saraduju sa svojim ljekarima u vezi sa određenim faktorima rizika koje imaju i u vezi sa mjerama koje treba da preuzmu kako bi ih smanjili na minimum, tada će smanjiti rizik i od srčanog napada i od moždanog udara“.

Neki stručnjaci vjeruju da bi bolja obaviještenost pacijenata o rizicima i bolja dijagnoza i tretman stanja koja mogu da vode moždanom udaru mogla da pomognu da se pokrene još jedan trend koji je naglašen u studiji – smanjenje od 25 posto u hospitalizaciji starijih Amerikanaca između 35 i 65 godina starosti, uključujući one preko 65 godina.

Nejasno je zapravo koji faktori su uticali na to smanjenje i zašto se broj moždanih udara povećao među mlađim Amerikancima. Istraživači iz Centara za kontrolu bolesti kažu da su potrebne nove studije kako bi se ispitala moguća veza sa životnim stilom, ishranom, porodičnom genetikom i čak prirodnom okolinom.

Izvor: VoA News
www.medicina.ba
07.04.2011.